

FARMAKOTERAPIA JASKRY – CO MOŻNA JESZCZE ZROBIĆ? GLAUCOMA PHARMACOTHERAPY – WHAT ELSE CAN WE DO?

Słowa kluczowe

Jaskra, stres oksydacyjny, antyoksydanty, leczenie zachowawcze.

Streszczenie

Jaskra pierwotna otwartego kąta jest przewlekłą degeneracją nerwu wzrokowego o etiologii wieloczynnikowej. Stanowi nadal ogromny problem nie tylko diagnostyczny, ale także terapeutyczny, pomimo pojawiających się nowych preparatów farmakologicznych i nowych chirurgicznych sposobów jej leczenia. Coraz większa liczba dowodów potwierdza tezę o kluczowej roli, jaką odgrywają wolne rodniki tlenowe w patogenezie jaskry pierwotnej otwartego kąta.

Liczne badania wskazują, że w wyniku stresu oksydacyjnego uszkodzeniu ulegają nie tylko komórki zwojowe siatkówki, ale także inne struktury gałki ocznej, jak np. komórki utkania beleczkowego, komórki glejowe czy naczynia krwionośne. W świetle tej teorii, obok terapii hipotensyjnej korzystne wydaje się zatem zastosowanie leczenia preparatami zawierającymi substancje o działaniu antyoksydacyjnym. Jest to szczególnie ważne we wczesnych fazach rozwoju tej choroby.

Dysponujemy obecnie szeroką gamą tych preparatów. Powinny one stanowić uzupełnienie terapii hipotensyjnej. Naszym zdaniem tylko wielokierunkowe działania pozwolą nam na skuteczniejszą walkę z tą nadal nieuleczalną, prowadzącą do ślepoty chorobą.

Key words

Glaucoma, oxydative stress, antioxidants, pharmacotherapy.

Summary

Open angle glaucoma is a chronic, degenerative disease with multifactorial etiology. Nowadays lots of new drugs and new surgical procedures are developed, nevertheless glaucoma is still a big diagnostic and therapeutic problem. Growing medical evidences indicate oxidative stress plays a crucial role in pathogenesis of primary open angle glaucoma.

Data from medical researches show oxidative stress is harmful not only to retinal ganglion cells, but also to other structures of the eye like trabecular meshwork cells, vessels and glia. According to the theory antioxidant drugs seem to be useful in glaucoma therapy beside of hypotensive treatment, especially in the early stages of the disease.

There are lots of drugs containing antioxydative substances on the market. They should be prescribed as a supportive therapy. In our opinion only multifactorial treatment can give better results and protect patients from blindness.